

ВИРТУАЛНО КОНСУЛТИРАНЕ: ВЪЗМОЖНОСТ ЗА СПРАВЯНЕ НА ИНДИВИДУАЛНО НИВО

**Лидия Василева*, Малина Йорданова,
Максимка Рашева, Румяна Божинова**

Докладът представя резултатите от проучване, проследяващо влиянието на индивидуалните различия (възраст и пол) върху нагласите на клиентите към виртуалните интернет психологически консултации. Изследването е част от проект ОНН 1514/2005, финансиран от Национален фонд за научни изследвания, България. Първата част от проучването е извършена през пролетта на 2006 г., а втората – през 2008 година.

Нововъведенията в електронните телекомуникации са основа за осъществяване на психологични интервенции, които се включват в понятията „телепсихология“ и „виртуално консултиране“ (Botellaan и съавт. 2007; Campos 2008; WHO 2001; Jordanova 2005; Rees и съавт., 2004). Нашият интерес към виртуалното психологично консултиране се основава на следните предпоставки:

- Според проучванията на Световната здравна организация, 75% от хората по света, които страдат и имат нужда от психологична помощ, живеят в развиващите се страни, включително и в България. Предвижданията сочат, че само след 15 години психологичните проблеми ще са основен здравен проблем, за който трябва да намерим пътища за решаване (<http://www.euro.who.int/mediacentre>).

- Опитът на другите Европейски страни сочи, че там, където има на разположение качествени виртуални психологични услуги, интересът е впечатляващ. Проектът NetDoktor има повече от 1 000 000 по-

* Н.с. I ст. д-р Лидия Василева – Институт по психология при БАН.
Адрес за контакти: lidiyavasileva@abv.bg

сещения месечно, а Web4Health достига почти 800 000 посещения при предлагане на само около 800 текста (<http://www.web4health.info>).

- В нашата страна има търсене на подобен тип информация. Над 2% от сърфиращите в Интернет търсят психологична информация и/или психологична помощ (Василева и съавт. 2006; Йорданова 2006; Йорданова и съавт. 2006).

Задачите на настоящото изследване са: да проучим на нагласите на потребителя към виртуалното психологично консултиране в зависимост от възрастта и пола и да проследим промяната на нагласите в период от две години (2006–2008 г.).

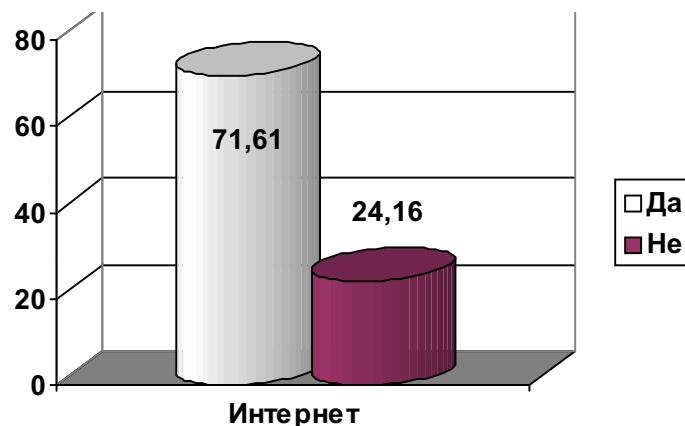
За да обхванем максимално голям брой лица, създадохме анкета, съдържаща интересующите ни въпроси. Въпросите не са „отворени“, защото анкетата е пригодена и онлайн участие. В изследването участват доброволно и анонимно 451 лица, разпределени в две групи, от тях 19,2% са мъже, а останалите — жени. Възрастовият интервал е от 19 до 65 години.

Резултати

Най-общите нагласи на интервюираните лица за използване на интернет сайтове за психологична помощ са представени на фиг. 1: почти 72% от тях биха използвали интернет технологии за получаване на психологични консултации.

При сравняване на резултатите от анкетите, проведени през 2006 и 2008 година, се очертават следните тенденции:

- Като цяло се запазват възрастовите и свързаните с пола разлики в нагласата към използването на дистанционни психологични консултации;

Фиг. 1. Готовност за използване на интернет сайтове при нужда от психологична помощ и /или консултация (2006–2008)